

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
SOCIALINĖS POLITIKOS GRUPĖ

PAŽYMA

DĖL VYRIAUSYBĖS 2010 M. GEGUŽĖS 26 D. NUTARIMO NR. 598 „DĖL VIEŠŲJŲ ĮSTAIGŲ, KURIŲ SAVININKĖ YRA VALSTYBĖ ARBA KAI VALSTYBĖ TURI DAUGUMĄ BALSŲ VISUOTINIAME DALININKŲ SUSIRINKIME, VADOVŲ DARBO APMOKĖJIMO“ PAKEITIMO (TAP-21-729) (21-24279(2))

2021-06-15 Nr. NV-1384

Vilnius

Rengėjas: Ekonomikos ir inovacijų ministerija (EIM).

Tikslas: Padidinti viešųjų įstaigų, kurių savininkė yra valstybė arba kai valstybė turi daugumą balsų dalininkų susirinkime (toliau – VŠĮ), vykdančių veiklą, skatinančią inovacijas, verslumą, verslo plėtrą, investicijų pritraukimą ir t.t., vadovų darbo užmokestį, siekiant pritraukti ir išlaikyti profesionalius ir motyvuotus vadovus.

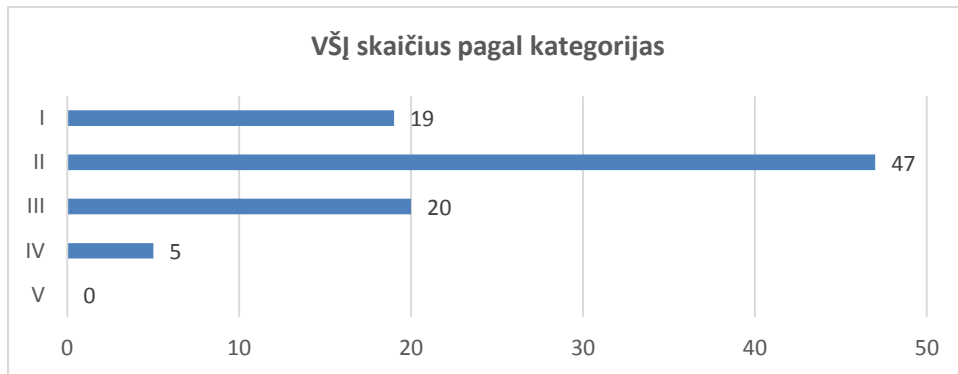
Esama situacija:

- VŠĮ vadovo mėnesinė alga susideda iš pastoviosios ir kintamosios dalių.
- **Pastovioji dalis** nustatoma koeficientais, taikant pareiginės algos bazinį dydį (177 Eur), atsižvelgiant į VŠĮ kategoriją, kurių yra 5. Įstaigos kategoriją kasmet nustato visuotinis dalininkų susirinkimas, atsižvelgdamas į nutarimo priede nurodytus kriterijus.

Viešųjų įstaigų kategorijos	Koeficientai pareiginės algos baziniais dydžiais (BD 2021 m. – 177 Eur)
I (surinkus 100 balų)	13,3–14,5 (2354 – 2566 Eur)
II (75-95 balai)	11,9–13,3 (2106 – 2354 Eur)
III (50-65 balai)	10,5–11,9 (1858 – 2106 Eur)
IV (30-45 balai)	8,9–10,5 (1575 – 1858 Eur)
V (0-25 balai)	7,3–8,9 (1292 – 1575 Eur)

- **Kintamoji dalis** nustatoma atsižvelgiant į praėjusių metų konkrečius įstaigos veiklos rezultatų vertinimo rodiklius (VŠĮ tikslų įgyvendinimą, didėjančią suteiktų paslaugų mastą, mažėjančias darbo laiko sąnaudas paslaugoms teikti ir kitus rodiklius) ir negali viršyti **50 proc. pastoviosios dalies**. I kategorijos VŠĮ vadovo alga, taikant maksimalų pastoviosios dalies koeficientą 14,5 ir 50 proc. kintamąją dalį, gali siekti apie 3850 Eur per mėnesį.
- **VŠĮ vadovų algų koeficientai nebuvo didinami nuo 2016 m.**, nors šalies vidutinis darbo užmokestis kasmet augo (2016 m. – 8,4 proc., 2017 m. – 8,5 proc., 2018 m. – 10 proc., 2019 m. – 8 proc., 2020 m. – 10,2 proc.). **VŠĮ vadovų alga tapo nekonkurencinga darbo rinkoje, neproporcinga darbo krūviui bei atsakomybės lygiui** (didžiausias II kategorijos įstaigos vadovo pastoviosios dalies koeficientas 13,3 yra mažesnis nei ministerijos vyriausiojo specialisto maksimalus galimas koeficientas – 13,5), **todėl sunku pritraukti ir išlaikyti profesionalius aukštos kvalifikacijos vadovus**. VŠĮ veiklos mastas valstybėje nėra pakankamai įvertintas, nors dalis įmonių tiesiogiai konkuruoja ir su kitais rinkos dalyviais, administruoja didelės vertės turtą ar valdo didelės rizikos projektus.

- SADM surinktais 2020 m. duomenimis, daugiausia yra II kategorijos VŠĮ (47 iš 91). Nėra nei vienos V kategorijos VŠĮ.

- Daugiausia VŠĮ yra ŠMSM valdymo srities (62, iš jų I kategorijos tik 2), EIM turi 9, VRM – 5, SADM – 4, SM – 3, ŽŪM, Tautinių mažumų departamentas ir AM – po 2, FM ir EM – po 1 įstaigą. SAM, KAM, KM, TM ir URM savo srityse tokių įstaigų neturi.
- 17-kai I kategorijos vadovų (84 proc.) buvo nustatytas maksimalus 14,5 koeficientas ir tik dviem – 13,9. 11-ai vadovų nustatyta maksimali 50 proc. algos kintamoji dalis. 7-iose VŠĮ kintamoji dalis planuota 50 proc., tačiau, nepilnai įvykdžius rodiklius, kintamoji dalis yra nuo 36,8 iki 48,9 proc. Vadovų, kuriems nustatytas maksimalus 14,5 koeficientas ir 50 proc. kintamoji dalis, atlygis siekia 3828 Eur ir yra 2,7 karto didesnis už 2020 m. šalies vidutinį darbo užmokestį (VDU – 1428,6 Eur).

Esmė, nauda: Siūloma:

- **padidinti I kategorijos VŠĮ vadovų algos pastoviosios dalies maksimalų koeficientą nuo 14,5 iki 16** (nuo 2566 Eur iki 2832 Eur, t.y. 10,4 proc. arba 266 Eur);
- nustatyti, kad **VŠĮ visuotinis dalininkų susirinkimas gali priimti argumentuotą sprendimą nustatyti iki 75 proc. didesnį VŠĮ vadovo mėnesinės algos pastoviosios dalies koeficientą, jei VŠĮ vykdo veiklą, skatinančią inovacijas, verslumą, verslo plėtrą ir investicijų pritraukimą į Lietuvą, teikia metodinę pagalbą dėl nacionalinių plėtros programų portfelio bei viešojo ir privataus sektorių partnerystės projektų ar atlieka su valstybės valdomų įmonių valdymo politikos įgyvendinimu susijusias funkcijas**;
- **atsisakyti V kategorijos VŠĮ vadovų darbo apmokėjimo dydžių** (šios kategorijos įstaigų nėra) ir patikslinti nuorodas į pasikeitusius teisės aktus.

Pritaikius projekte siūlomas dydžius (maksimalų koeficientą 16 ir jį padidinus 75 proc. bei pridėjus 50 proc. siekiančią kintamąją dalį) VŠĮ vadovo alga galėtų siekti apie 7434 Eur per mėnesį (dabar apie 3850 Eur). Per metus vienai vadovo pozicijai reikėtų maždaug 43 tūkst. Eur papildomų lėšų (7 EIM srities I kategorijos įstaigoms – 301 tūkst. Eur). Lėšų poreikis būtų mažesnis priklausomai nuo to, koks algos pastoviosios dalies koeficientas ir kokia kintamoji dalis būtų nustatomi.

Derinimas: Projektas svarstytas tarpinstituciniuose pasitarimuose 2021-06-08 ir 2021-06-15. Projektui iš esmės pritarta ir **nutarta LRV posėdžio protokoliniu sprendimu pavesti Vidaus reikalų ministerijai kartu su Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Ekonomikos ir inovacijų ministerija, Finansų ministerija valstybės tarnybos pertvarkos kontekste sistemiškai peržiūrėti visų viešojo sektoriaus institucijų vadovų atlygio**

politiką ir ne vėliau kaip iki 2022 m. sausio 1 d. pateikti Vyriausybei pasiūlymus dėl viešojo sektoriaus institucijų vadovų darbo apmokėjimo reglamentavimo.

EIM dar kartą įvertino SADM siūlymą patikslinti nutarimo projekto 1.1.1. punkte išvardintas viešųjų įstaigų veiklas, kad jos nesidubliuotų su nutarimo 2 priedo 5.1 papunktyje nustatytomis veiklomis (t.y. atsisakyti žodžio „inovacijas“), ir laikosi pozicijos, kad tai daryti netikslinga.

Atitiktis Vyriausybės programai: Projektas nesusijęs su Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimu.

Dalykinio vertinimo išvada: Siūlome projektą svarstyti Vyriausybės posėdžio A dalyje ir prieš pateikiant pasirašyti patikslinti pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės redakcinio pobūdžio pastabas (patikslinti pareiginės algos bazinio dydžio pavadinimą ir vietoj žodžių „Seimo nustatytą“ įrašyti žodžius „Seimo patvirtintą atitinkamų metų“).

Socialinės politikos grupės patarėja

Aušra Gratulevičienė

tel. 8 706 61 803, el.p. ausra.gratuleviciene@lr.lt